

Stolpverkskurs med fullskalig layout i Göteborg

Måndag 28 mars – fredag 1 april 2022 i Göteborg

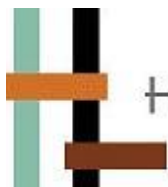

Historiskt har man i Sverige och Danmark ofta byggt korsvirkeshus med fullskalig layout, där man lägger ut hela väggar horisontellt på ett golv eller arbetsbänkar och påritar alla delar samtidigt. Det är även idag ett bra sätt att jobba på, och särskilt om man ska bygga mindre projekt i eget regi, då man med detta system inte behöver göra avancerade konstruktionsritningar för alla delar.

På denna kurs kommer vi att tillsammans bygga en liten korsvirkskonstruktion på 5x5 meter, där vi använder danska-svenska utslagnings- och layoutmetoder. Kursen inleds med en teoretisk presentation till ämnet stolpverk och olika sätt att bygga på. Under hela kursen kommer det sedan att vara en del praktiska genomgångar av de olika momenten i byggprocessen, som till exempel utslagning och påritning, tillverkning av träförbindningar, dymlingar och till slut en preliminär resning av stommen. Härunder ses en SketchUpmodell av den stomme som ska byggas. OBS: taket byggs i en senare kurs i takgeometri och projektionslära.

Kursledaren Ulrik Hjort Lassen är författare till boken *Bygga i Stolpverk*. Han har doktorerat i ämnet hantverk med fokus på påritning av stolpverkskonstruktioner och har dessutom många års erfarenhet av att undervisa i stolpverksteknik på Bygghantverksprogrammet i Mariestad vid Institutionen för Kulturvård vid Göteborgs universitet. Han driver idag egen firma där han bygger nya stolpverkskonstruktioner och restaurerar och dokumenterar historiska konstruktioner.

Kursmoment:

- Föreläsning om stolpverk
- Utslagning och praktisk geometri
- Användning av referenssystem.
- Påritning med fokus på dansk tradition/line transfer (med möjlighet för genomgång av andra system)
- Tillverkning av traditionella träförbindningar (med möjlighet för övningar)
- Demonstrationer av hur man jobbar med handverktyg
- Visning av maskiner som används i modern stolpverksproduktion
- Resning av stolpverksstommen (om vi hinner klart!!)

För de med mindre erfarenhet finns möjlighet till praktiska övningsuppgifter och träförbindningar, och de med mer erfarenhet kan gå mer direkt till utslagning och påritning.

Kursen löper över 5 dagar från måndag kl 8.30 och avslutas fredag kl 15. Vi börjar dagarna kl 8.30 och slutar ca 16.30, med fikapaus ca kl 10 och kl 15. Man får själva fixa med fika och lunch (det finns kaffebruggare, spis, micro, kylskåp och frys i huset intill). Lunch hålls ca kl 12.30 och där finns möjlighet att äta medhavd mat på plats eller att vi åker iväg gemensamt och kăkar i nărheten (man măste inte hălla en hel timmes lunch). Det finns olika former fôr boende i nărheten, och detta stăr man naturligtvis ocksă fôr sjălv.

OBS: Kurslokalen är en uppvärmd lada. Ta dărfôr med rikligt med varma och oömma klăder.

Praktisk information:

Datum: 28 mars – 1 april 2022

Plats: Kvibergsnäs Landeri, Kvibergsnäs Allé 18, 415 06 Göteborg

Instruktôr: Ulrik Hjort Lassen, 0709-99 19 78, uhlussen@outlook.dk

Pris: 5.900:--+moms. Medlemmar i Stolpverk Norden eller i branschfôreringen Byggnadsvårdsfôrretagen 4.900:--+moms. Läs mer om dessa organisationer pă www.stolpverk.org respektive www.byggnadsvardsforetagen.se

Anmălan: till Hantverkslaboratoriet, Henrik Larsson, henrik.larsson@conservation.gu.se

Preliminärt program:

Măndag 28/3:

- introduktion till stolpverk (presentation bôrjar 8.30 pă măndagen), referenssystem och layoutmetoder
- genomgăng praktisk geometri, utslagning i full skala, utlăggning av timmer (övningar – trăförbindningar).

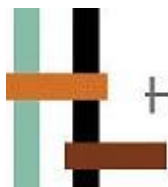
Tisdag – torsdag 29-31/3:

- păritning av timmer pă utslagsgolvet
- uppritning av syll, remstycken och văggar
- săgning och huggning av trăförbindningar
- tillverkning av dymlingar
- olika typer av praktiska genomgăngar

Fredag 1/4:

- resning av stolpverksstommen
- stădning och avslutning

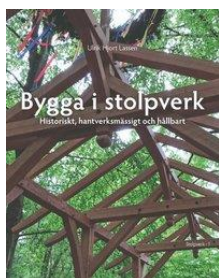

Verktyg:

Ta gärna med följande verktyg till kursen (**fetmarkerat = viktigast**) :

- Vattenpass och lod
- Timmermansvinkel (min mått 400x600 mm)
- Passare med två spetsar (gärna utåtriktade), gärna modell lite större som kan öppna upp till 20 cm.
- Smygvinkel
- Snörslå (helst med vit eller svart färg/krita, så det inte blir fula röda och blå linjer på vårt fina golv)
- **Tumstock och timmermanspenna** och eventuellt ställinjal
- Kniv
- **Vass fogsvans** (och klyvsåg om man har)
- **Stämjärn** (25-38 mm) och klubba
- Skruvtvingar
- Snickaryxa
- Hammare / liten slägga
- borrarväng/borr (16 – 20 mm)
- Hyvel

Litteratur: kan rekommenderas att läsa innan kursen:

Bygga i Stolpverk – Historiskt, hantverksmässigt och hållbart.
(finns att köpa på plats på kursen)

<https://www.vulkanmedia.se/bygga-i-stolpverk/>

The invisible tools of a timber framer s. 91-113. Finns att ladda ned på

<http://hdl.handle.net/2077/35598>

Træsamlinger og lette konstruktioner i træ. Erhvervsskolerne.

<https://www.bog-ide.dk/produkt/870917/traesamlinger-og-lette-konstruktioner>